

Stanisław Obirek: Beatyfikacja antysemityzmu

 studioopinii.pl/archiwa/186552

2018-05-30.

23 maja 2018 roku znany rabin David Rosen z American Jewish Committee – amerykańskiej organizacji, zajmującej się obroną praw Żydów poza USA, wystosował list do Watykanu, w którym wyraził zaniepokojenie planowaną beatyfikacją kardynała Augusta Hlonda

AJC Questions Papal Decree to Canonize Polish Cardinal Hlond

In a letter to the Vatican, AJC has expressed profound concerns regarding the Pope's announcement recognizing Cardinal August Hlond, the Polish Primate during World War II, as having „heroic virtues” – a stage towards being made a saint.

Jak wiadomo, August Hlond był prymasem Polski w latach 1926-1948, a więc w latach gdy stosunki polskich katolików i polskich Żydów układały się różnie. Ksiądz prymas Hlond na ten temat też zabierał wielokrotnie głos. Na ten temat istnieje obszerna literatura, a nawet były zorganizowane dwie konferencje przez Bohdana Oppenheima; jedna w 1999 roku, w Los Angeles, a druga w Krakowie, w roku 2000. Obie zostały udokumentowane w formie książkowej, jedną wydało przez Centrum Kultury Żydowskiej w 2000 roku, pt. *Kościół katolicki w Polsce a walka z antysemityzmem*, a drugą jezuickie Wydawnictwo WAM w 1999 roku pt. *Kościół polski wobec antysemityzmu 1989-1999*. Były to ważne wydarzenia odnotowane zarówno w Polsce jak i USA. Czy beatyfikacja kardynała Hlonda będzie kolejnym krokiem na drodze zbliżenia wspólnoty żydowskiej i katolickiej? **Chyba znak zapytania jest zasadny.**

Rabin Rosen przestrzega, że postęp procesu kanonizacyjnego kard. Hlonda „będzie postrzegany w społeczności żydowskiej i poza nią jako wyraz aprobaty niezwykle negatywnego podejścia kard. Hlonda do społeczności żydowskiej”. Zastrzeżenia rabina Rosena są istotne, gdyż jest on dyrektorem AJC ds. Międzynarodowych Relacji Międzyreligijnych. A list został skierowany do kardynała Kurta Kocha, przewodniczącego Papieskiej Komisji ds. Stosunków Religijnych z Żydami. Rosen cytuje listy pasterskie kard. Hlonda z okresu przedwojennego, w których wzywał do bojkotu instytucji żydowskich, czy też bojkotu kupowania w sklepach żydowskich. (Te listy, zwłaszcza z 1936 roku omówił Szymon Rudnicki w książce *Falanga*, o której pisałem na łamach SO). Mowa jest także o okresie powojennym i zarzutach odmawiania kontaktów z przedstawicielami społeczności żydowskiej, czy braku reakcji na pogrom kielecki – seria napadów na ludność żydowską, jaka miała miejsce 4 lipca 1946 roku w Kielcach.

Sprawę planowanej beatyfikacji odnotowały, nie kryjąc radości, polskie media katolickie i narodowe; by przywołać tylko KAI: „Pozytywną opinię na temat heroiczności cnót i życia Sługi Bożego kard. Augusta Hlonda wyraziła dziś w Watykanie Komisja Kardynałów i Biskupów z Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Oznacza to, że do formalnego zakończenia procesu beatyfikacyjnego Prymasa Polski w latach 1926–1948 pozostanie

tylko podpisanie przez papieża dekretu o heroicznosci życia i cnót”. Główny postulator ks. Bogusław Koziół powiedział: „Cieszę się, że nieco zapomnianą dotąd osoba prymasa Hlonda, wielkiego patrioty, obrońcy Polski i Polaków zostanie przywrócona Polsce i Kościołowi właśnie w roku obchodów 100. rocznicy odzyskania niepodległości”. Można tam też przeczytać: „wieści z Rzymu nadeszły w miesiącu maryjnym, zaś prymasa Hlonda, który poświęcił Polskę Niepokalanemu Sercu Maryi, wyraźnie cechował kult Matki Bożej”

Coraz bliżej beatyfikacji kard. Augusta Hlonda

Pozytywną opinię na temat heroicznosci cnót i życia Sługi Bożego kard. Augusta Hlonda wyraziła dziś w Watykanie Komisja Kardynałów i Biskupów z Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Oznacza to, że do formalnego zakończenia procesu beatyfikacyjnego Prymasa Polski w latach 1926-1948 pozostanie tylko podpisanie przez papieża dekretu o heroicznosci życia i cnót.

Te same media odnotowały, tym razem z zaniepokojeniem, list rabina Rosena.

Dlaczego więc tej radości polskiego Kościoła nie podziela rabin Rosen, tylko „ośmiela się” wysuwać wątpliwości, czy beatyfikacja akurat tego hierarchy to dobry pomysł? Pewnym wytłumaczeniem tych wątpliwości może być wzrastający antysemityzm w krajach katolickich – i to mimo że 50 lat temu został ogłoszony dokument na Soborze Watykańskim II o zmianie stosunku Kościoła katolickiego do Żydów.

Jak to się więc dzieje, że deklaracja *Nostra aetate*, słusznie uważana za przełomowy tekst, i wskazujący na radykalne odejście od trwającego blisko dwa tysiąclecia antyjudajizmu niczego nie zmienił. Pewne wyjaśnienia dają badania socjologiczne przeprowadzone przez austriackiego socjologa Arno Tauscha w artykule Izrael i świat katolicyzmów dostępny dla chętnych on line:

Israel and the World of Catholicism(s)

This article assesses the relationship of the Roman Catholic Church and its faithful to the Jewish people and to Israel, making use of the results of several recent studies, based on global opinion surveys.

Jeśli dojdzie do beatyfikacji Hlonda, to być może można będzie również mówić o beatyfikacji antysemityzmu, który na pewno w Polsce nie ulegnie zmniejszeniu.

Wręcz przeciwnie; antysemityzm zyska kolejnego patrona w katolickim niebie (jak wiadomo istnieje tam już cały zastęp świętych i błogosławionych, którzy na temat Żydów i judaizmu mieli poglądy bardzo zbliżone do kardynała Hlonda, a on raczej wpisuje się w długa tradycję chrześcijańskiego antyjudajizmu).

Być może jednak zmiana, do jakiej dojdzie w lipcu tego roku, na stanowisku szefa Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych (Congregatio de Causis Sanctorum – zwanej jest również Kongregacją Do Spraw Świętych – konserwatywnego kardynała Angelo Amato zastąpi kardynał nominat Angelo Becciu, jeden z najbliższych współpracowników papieża Franciszka) pozwoli na rewizje wielu zapoczątkowanych przez jego poprzednika „procesów beatyfikacyjnych”, w tym polskiego kardynała Hlonda. Franciszek jak wiadomo ma inne

priorytety, by wspomnieć o planowanej kanonizacji abpa Oskara Romero, którego poprzednicy Franciszka wyraźnie nie dostrzegli jako możliwego kandydata na ołtarze.

Stanisław Obirek

VN:F [1.9.22_1171]

VN:F [1.9.22_1171]

Rating: **+26** (from 34 votes)